

การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
Self-Discipline Reinforcement of Students at Nongkhamphittayakom
School, Ubonrat District, Khonkaen Provincee

ธนากร นิชเสฏฐิ¹ ดร.กุลลาภ บุริสาร²
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีปัญญา ใจใหญ่³

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนหนองขามพิทยาคม ในด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบ โดยวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart คือการวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ทำการพัฒนา 2 วงรอบ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้ศึกษาค้นคว้า จำนวน 1 คน และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 4 คน กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ที่มีปัญหาด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบบันทึก แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด ในการพัฒนา จำนวน 2 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมโฮมรูม และ 2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ด้านการแต่งกายถูกระเบียบ จำนวน 14 คน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 85.71 ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 100 ด้านความรับผิดชอบ การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มเป้าหมาย 6 คน มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 100 หลังการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผลปรากฏมีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรม ด้านการแต่งกาย จำนวน 2 คน ที่จะต้องได้รับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กิจกรรมเสริมแรงบวก และการนิเทศ กำกับ ติดตามผล พบว่า พฤติกรรมด้านการแต่งกายดีขึ้นทั้งสองคน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่งผลให้การดำเนินการครั้งนี้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาตามกรอบการศึกษาค้นคว้าทั้งสามด้าน

สรุป การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม โดยใช้กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมเสริมแรงบวก และการนิเทศ กำกับ ติดตามผล สามารถทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ตรงต่อเวลาในการเข้าแถวหน้าเสาธง และมีความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบ

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² อาจารย์ประจำ, รองคณบดีบัณฑิตเอเชีย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

หมาย เป็นที่น่าพอใจ สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างวินัยต่อตนเองให้เพิ่มสูงขึ้นโดยควรดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การพัฒนาผู้เรียน

Abstract

This action research aimed to study 1) reinforcement the students' discipline in terms of regulated dressing of school and being on time on bases of Kemmis and McTaggart's researches by using planning, action, observation and reflection study on double-circle development. The educationer and 4 co-educationers, agreed to reinforce the target students target (30 students). The target students were Mathayom 1, 2 and 3 who had desirable behavior, discipline problems including time and responsibility. The instruments for data collection were in forms of meeting record, observation, interview and assessment. Data analysis employed were the percentage by triple-pole information, analysis of qualitative data from the documents, and quantitative data by basic means and percentage persented by description.

The results of the research were as follows :

The finding of students discipline enchancement of Mathayom 1-3 study found that 1) they had disciplinary problems in dressing and being punctual. The first circle development used 2 activities, namely homeroom and homevisitting on every 14 students. The result of uniform disciplinary behavior (85.71), being on time punctuality of 10 students. The result of being on time punctuality of (100) and responsibility 6 students . The result of responsibility (100) After the first -circle of development found that 2 students had to improve their behaviors in case of dressing. All of them must continue to be reinforced in the second - circle by using 1 activity: Positive Reinforcement. The result of the study found that 2 students were disciplined (100) development and contributed to three of the objectives.

The study found that the reinforcing of students in Nongkhampittayakom School, by the flame of study (homeroom, homevisitting and Positive Reinforcement) was able to change their behavior on discipline enchancement and being on time so this study should be applied to other levels to strengthen discipline continuously.

Keywords : Student Development

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อใช้ในการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ และเพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีจิตสำนึก มีจิตอาสา มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม การจัดการศึกษาจึงเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม การจัดการเรียนการสอน โดยการผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้อย่างเป็นสัดส่วนสมดุลกัน

รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาอันถือว่าเป็นแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาอบรม และเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ การศึกษาเป็นการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ องค์ประกอบที่จะทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์คือ ความรู้ ความดี วิชาการและศาสตร์ต่างๆ วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี คนจะมีวินัยก็ต้องมีคุณธรรมประจำใจ คนที่มีความรู้อย่างเดียวแต่ขาดวินัยจะทำให้สังคมเดือดร้อน มีปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย กระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ใฝ่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการจัดการศึกษาของชาติเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ เพราะเป็นกระบวนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามของบุคคลในสังคม สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่มีหลักการสำคัญว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ก็มีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพระดับสูงจำเป็นต้องมีคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน การประกัน

คุณภาพการศึกษา และ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้บริหาร (กุหลาบ ปุริสาร, 2558) นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานความรู้ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาแล้วยังต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำซึ่งลักษณะผู้นำที่ควรหลีกเลี่ยง คือ ลำเอียงหรือไม่ยุติธรรม หาผลประโยชน์เข้าตัวเอง ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แบ่งพรรคแบ่งพวก ไม่สนใจความสำเร็จของงาน ขาดเหตุผล ความรับผิดชอบ ไม่มีความคิดริเริ่ม และปิดความรับผิดชอบ ช่างระวาง ไม่สนับสนุนคนดี ชอบประจบสอพลอ นินทาว่าร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา และถือยศศักดิ์ ถือว่าตนเป็นผู้บังคับบัญชา (อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์, 2557)

ความมีวินัยต่อตนเองมีความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ทำให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งเป็นรากฐานของความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปัน การรอคอย การแก้ปัญหาของส่วนรวม สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นพื้นฐานที่เอื้อต่อความสำเร็จของบุคคลและส่วนรวม ดังนั้นทฤษฎีที่สอดคล้องในแนวความคิดของ ผู้ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับเรื่องวินัยคือทฤษฎีการเกิดวินัยแห่งตนของ Mowrer กล่าวคือ การเกิดวินัย แห่งตนของบุคคลแต่ละคนนั้น นักทฤษฎีจิตวิทยาเชื่อว่าต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิด จนกระทั่งเติบโตขึ้นมาจากจุดเริ่มต้นคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา หรือผู้เลี้ยงดู อันจะนำไปสู่ความสามารถควบคุมตนเอง เมื่อโตขึ้นทารกและเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของทารกและเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับและมีขั้นตอนซึ่งโรงเรียนหนองขามพิทยาคมก็ประสบปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านความมีวินัยต่อตนเอง ได้แก่ด้านการแต่งกายของนักเรียน คือแต่งกายไม่ถูกต้องเรียบร้อยของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลา คือมาเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ตรงเวลา ด้านความรับผิดชอบโดยเฉพาะความรับผิดชอบการส่งงานที่ได้รับมอบหมายจาก

ครู สภาพปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของโรงเรียนโดยเฉพาะด้านวินัยต่อตนเอง

โรงเรียนหนองขามพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพให้กับนักเรียนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง โดยเน้นให้นักเรียนเป็นคนดีมีปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นคนไทย มีศักยภาพในทางสากล เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยฝึกการปฏิบัติคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ตามหลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2552 ฉบับปรับปรุง โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และมุ่งผลการพัฒนาคนในระยะยาว ด้านการสร้างคุณค่าให้กับผู้เรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนสถาบันและสังคมโดยรวม ให้ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของสังคม แต่โรงเรียนก็ประสบปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านความมีวินัยต่อตนเอง ได้แก่ด้านการแต่งกายของนักเรียน ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบ ซึ่งมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนหนึ่งแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและไม่เหมาะสมตามโอกาสที่โรงเรียนกำหนด มาโรงเรียนไม่ทันเวลาตามที่โรงเรียนกำหนดเข้าแถวหน้าเสาธง ขาดความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายจากครู สภาพปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของโรงเรียน ทั้งที่โรงเรียนก็ได้ปฏิรูประบบการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพตามจุดประสงค์ในแต่ละระดับชั้น ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใฝ่การเรียนรู้มีระเบียบวินัยและมีคุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ แต่ยังไม่

ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สามารถบรรลุผลได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น สมควรได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพโดยเร็ว

ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนหนองขามพิทยาคม เห็นว่าการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน สมควรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงกำหนดเอา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน สำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงชั้นสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขยายโอกาส และนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับวินัยต่อตนเองค่อนข้างมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น รูปแบบวิจัยปฏิบัติการ โดยใช้วิธีพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน ให้เกิดขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถพัฒนาตนเองและสังคม มีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง และคงสภาพการพัฒนาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ทั้งนี้นักเรียนควรได้รับการปลูกฝังความมีวินัยต่อตนเองของนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการปฏิบัติจนเคยชินและกลายเป็นนิสัยในตนเองได้อย่างแท้จริง ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นให้นักเรียนเป็นคนดี เก่งและมีความสุข ผลการศึกษานี้จะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒनावินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นพลังในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

3.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

3.1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า (Research Participants) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ศึกษาค้นคว้า 1 คน ครูหัวหน้าฝ่ายปกครอง 1 คน ครูที่ปรึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ชั้นละ 1 คน

3.1.2 กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) จำนวน 30 คน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายด้านการแต่งกาย จำนวน 14 คน มี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 5, 4 และ 5 คนตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายด้านการตรงต่อเวลา จำนวน 10 คน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 3, 5 และ 2 คนตามลำดับและกลุ่มเป้าหมายด้านความรับผิดชอบ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 2, 3 และ 1 คนตามลำดับ

3.1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, ภาษาไทย, สังคมศึกษา, แขนง และศิลปะ วิชาละ 1 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน 4 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 2, 1 และ 1 คนตามลำดับ ตัวแทนนักเรียน 5 คน ประกอบด้วย ตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 2, 2 และ 1 คน ตามลำดับ

3.2 กรอบการศึกษาค้นคว้า

3.2.1 กรอบการเสริมสร้างวินัยต่อตนเอง (ปราณปรียา ทรงศรี. 2558 อ้างอิงมาจาก สายรุ่ง ชัยชาลุม. 2551) ของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มี 3 ด้าน ได้แก่ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบ

3.2.2 กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วย การประชุมระดมความคิด กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และกิจกรรมเสริมแรงบวก การนิเทศ กำกับ ติดตามผล

3.3 วิธีการศึกษาค้นคว้า

ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) 4 ขั้นตอนคือการวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

3.4 ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

แบ่งเป็น 2 วงรอบ คือวงรอบที่ 1 วันที่ 20 กันยายน 2558 ถึง 20 ตุลาคม 2558 และวงรอบที่ 2 วันที่ 26 ตุลาคม 2558 ถึง 26 พฤศจิกายน 2558

4. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ใช้วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า คือหลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) โดยนำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart. (ประวิต เอราวรรณ์, 2545; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1988) ซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือมี 4 ประเภท คือ แบบบันทึก แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมโฮมรูม 2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน 3) กิจกรรมเสริมแรงบวก รวม 14 ฉบับ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

7. สรุปผล

การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมในการพัฒนา 3 กิจกรรมคือ 1) กิจกรรมโฮมรูม และ 2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และ 3) กิจกรรม เสริมแรงบวก การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการพัฒนาปรากฏดังนี้

7.1 ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 คน พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนในทางที่ดีขึ้นจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การประเมินมีค่าเฉลี่ยการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.89)

7.2 ด้านการตรงต่อเวลา ในการเข้าแถวหน้าเสาธง นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านตรงต่อเวลาในทางที่ดีขึ้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การประเมินมีค่าเฉลี่ยการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.73)

7.3 ด้านความรับผิดชอบการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบในทางที่ดีขึ้น จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 100 การประเมินมีค่าเฉลี่ยการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.79)

8. อภิปรายผล

ผลการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน ผู้ศึกษาค้นคว้าจะอภิปรายเฉพาะประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

8.1 ด้านการแต่งกาย

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีจำนวน 12 คนที่พัฒนาดีขึ้น จากจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 14 คน ยังมีนักเรียน จำนวน 2 คนที่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 และเกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด กิจกรรมที่ใช้การพัฒนา คือ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การนิเทศกำกับติดตามผล ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ด้านการแต่งกายมีการพัฒนาดีขึ้น ส่วนในวงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด กิจกรรมที่ใช้การพัฒนา คือ กิจกรรมเสริมแรงบวกและการนิเทศกำกับติดตามผล ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้านการแต่งกายมีการพัฒนาดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของวิษณุพันธ์ ลาซานนท์ (2551) พุฒิสักดิ์ อุปรัง (2552) และ ปราณปรียา ทรงศรี (2558) ที่ได้ศึกษาการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล วัดกลาง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแต่งกายดีขึ้น แต่งกายได้ถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบข้อบังคับของทางโรงเรียน

8.2 ด้านการตรงต่อเวลา

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีจำนวน 10 คนที่พัฒนาดีขึ้น จากจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด กิจกรรมที่ใช้การพัฒนา คือ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การนิเทศกำกับติดตามผล ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้านการตรงต่อเวลา มีการพัฒนาดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของวิษณุพันธ์ ลาซานนท์ (2551) พุฒิสักดิ์ อุปรัง (2552) สุรัตน์ ตะโก (2554) และ ปราณปรียา ทรงศรี(2558)

8.3 ด้านความรับผิดชอบ

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีจำนวน 6 คนที่พัฒนาดีขึ้น จากจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด กิจกรรมที่ใช้การพัฒนา คือ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การนิเทศกำกับติดตามผล ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้านความรับผิดชอบ มีการพัฒนาดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ วิษณุพันธ์ ลาซานนท์ (2551), พุฒิสักดิ์ อุปรัง (2552), พิจิตร สุนทร (2552), อภิวัฒน์ ชาตง (2554) และสุรัตน์ ตะโก(2554)

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลการพัฒनावินัยที่ยั่งยืน

9.1.2 การแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนขาดวินัย ทั้งในด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งวินัยด้านอื่นๆ จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือจาก คณะครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนโดยใช้กลยุทธ์ โสมรุม การเยี่ยมบ้าน และกิจกรรมเสริมแรงบวกอย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ถาวร

9.1.3 ควรมีการนิเทศ กำกับติดตามผล ของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานการพัฒนาส่งเสริมวินัยนักเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น เพื่อให้การพัฒนาอย่างยั่งยืนโรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกในเรื่องวินัยต่อตนเองและครูทุกคน ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนนักเรียน ต้องให้ความสำคัญ ตามระเบียบของโรงเรียนนักเรียนจึงเกิดความเอาใจใส่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านการแต่งกายที่ถูกต้อง ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และเข้าใจว่าการมีวินัยต่อตนเองเป็นสิ่งที่ดีสมควรปฏิบัติเป็นที่น่ายกย่องแก่ผู้พบเห็น ผู้ปกครอง และครู มีความภาคภูมิใจส่งผลให้การดำเนินการในครั้งนี้นำผลรูปเป้าหมายของการพัฒนาตามกรอบการศึกษาค้นคว้าทั้ง 3 ด้าน

2. ให้ความร่วมมือร่วมใจกันและความเอาใจใส่ของคณะครูทุกคน จึงจะให้นักเรียนมีวินัยต่อตนเอง ด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

3. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง นักเรียน ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ทางบ้านจึงทำให้นักเรียนมีวินัยต่อตนเอง ด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

4. ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเอาใจใส่และจริงจัง ในการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องจึงทำให้นักเรียนมีวินัยต่อตนเอง ด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

5. นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโครงการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน จึงเกิดแรงบวกเสริมกันในการพัฒनावินัยต่อตนเองของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนมีวินัยต่อตนเอง ด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง และด้านความรับผิดชอบในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนยังมีสิ่งที่จะต้องดำเนินการพัฒนาเพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการซึ่งอาจจะตั้งประเด็นที่จะศึกษาค้นคว้าดังนี้ เรื่อง การศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒनावินัยนักเรียน เรื่องการศึกษารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียน เรื่องการศึกษาวัฒนธรรมในท้องถิ่นของชุมชนที่ส่งผลต่อวินัยนักเรียน เรื่องการศึกษานโยบายของกระทรวงที่ส่งผลต่อวินัยของนักเรียน และเรื่องอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในชุมชน ส่งผลต่อการพัฒनावินัยของนักเรียน

10. บรรณานุกรม

1. กุหลาบ ปุริสาร. (2558). เอกสารประกอบการสอนวิชา 842 249 เรื่อง ผู้บริหารมีอาชีพ. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. (ไม่ได้ตีพิมพ์).

2. ปราณปรียา ทรงศรี. (2558). การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลวัดกลางอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2558.
3. พิจิตร สุนทร. (2552). การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าเปือย อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
4. พุฒิสักดิ์ อุปรัง. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนกุศขอนแก่นวิทยาคม อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
5. วิชญ์พันธ์ ลาขานนท์. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนสามหม่อวิทยา อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
6. สายรุ่ง ชัยชาญ. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 3 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
7. สุรัตน์ ตะโก. (2554). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14 อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้า อิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
8. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). การสร้างวินัยเชิงบวกสำหรับงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
9. อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์. (2557). เอกสารประกอบการสอนวิชา 842 240 เรื่องภาวะผู้นำและการเป็นนักบริหารมืออาชีพ. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยบัณฑิต เอเชีย. (ไม่ได้ตีพิมพ์).
10. อภิวัฒน์ ชาตง. (2554). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้าน ความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนเปลือย อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
11. Kemmis, S. and R. McTaggart. The Action Research Planner. 3rded. Victoria, Australia: Deakin University Press, 1988.